

**UCHWAŁA NR XV/271/19
RADY MIASTA ZABRZE**

z dnia 16 grudnia 2019 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. 2019.506 t.j. z późn.zm.), art. 4¹ ust.1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2019.2277 t.j. z późn.zm.) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019.852 t.j. z późn. zm.), na wniosek Prezydenta Miasta Zabrze

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, będący częścią strategii rozwiązywania problemów społecznych.

§ 2. Zapewnić w budżecie miasta środki pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020.

§ 3. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Zabrze.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 roku.

Przewodnicząca Rady Miasta
Zabrze

mgr inż. Łucja Chrzęstek-Bar

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020.

§ 1. Diagnoza stanu problemów alkoholowych i narkotykowych w Zabrzu.

Diagnozę opracowano na podstawie danych z instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkotykowych w Mieście Zabrze.

Posługując się wynikami polskich badań epidemiologicznych, liczbę osób uzależnionych w Polsce można oszacować na ok. 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie na ok. 2,5 mln.

Uchwałą Rady Miejskiej Nr XV/130/03 z dnia 22.09.2003 roku ustalono limit 400 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa).

Limit ten nie został przekroczony i na koniec września 2017 roku punktów takich było 289.

Uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXVI/539/01 z dnia 17.09.2001 roku ustalono limit 200 punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Na koniec września 2018 roku punktów takich było 74.

Uchwałą Nr LIX/711/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 27 sierpnia 2018 r. ustalono liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz na piwo, powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz powyżej 18% alkoholu, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży.

Liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (na terenie Miasta Zabrze) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży dla poszczególnych zezwoleń wg zawartości alkoholu, ustalono na 380 zezwoleń dla każdego z typów alkoholu, ustalony limit wynosi: 1140 zezwoleń.

Na koniec września 2019 r. liczba zezwoleń wyniosła: 818, w ramach 279 sklepów.

Liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (na terenie Miasta Zabrze) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży dla poszczególnych zezwoleń wg zawartości alkoholu, ustalono na 150 zezwoleń, dla każdego wg typów alkoholu, ustalony limit wynosi: 450 zezwoleń.

Na koniec września 2019 r. liczba zezwoleń wyniosła: 217, w ramach 97 punktów gastronomicznych.

Ponadto Uchwałą Rady Miasta Zabrze ustalono zasady usytuowania na terenie miasta Zabrze miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Obiektami chronionymi zgodnie z Uchwałą, są: przedszkola, dzienne szkoły podstawowe, ponadpodstawowe (z wyjątkiem policealnych), placówki oświatowo-wychowawcze i opiekuńczo-wychowawcze oraz kościoły.

1. Naruszenie prawa i porządku publicznego pod wpływem alkoholu obrazują dane z Policji **

	01.01- 30.09.2017	01.01- 30.09.2018	01.01- 30.09.2019
Interwencje domowe ogółem**, w tym:	4832	4294	3781
-decyzje o sporządzeniu „Niebieskich Kart”, stwierdzające przypadki przemocy domowej,-***	103	109	69
w tym sprawcy pod wpływem alkoholu***	51	48	35
- nieletni uczestniczący w aktach przemocy***	20	14	13
-wnioski skierowane do Sądu za wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi ruchu na drogach	414	302	275
-spowodowane pod wpływem alkoholu **	79	71	.
- w tym popełnione przez osoby nieletnie	0	0	.
-liczba uczestników ruchu drogowego poddanych badaniom na			

zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu	114 451	94 623	70086
- przestępstwa odnotowane w związku z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	261 (czynów)	66	273
-w tym przestępstwa popełnione przez osoby nieletnie	163 (czyny)	23	106
-osoby poddane badaniom testerem na zawartość środków psychoaktywnych	156	47	16
-liczba zatrzymań nietrzeźwych kierujących	159	144	225
-liczba kierujących, którym zatrzymano prawo jazdy	226	127	131
nietrzeźwi piesi - sprawcy wykroczeń drogowych	7	4	.

i Straży Miejskiej**

	01.01.- 30.09.2017 r.	01.01.- 30.09.2018 r.	01.01.- 30.09.2019 r.
-interwencje związane ze spożywaniem napojów alkoholowych w miejscach niedozwolonych **	4693 (wzmoczone patrole w miejscach gdzie picie alkoholu jest niedozwolone)	5210 (wzmoczone patrole w miejscach gdzie picie alkoholu jest niedozwolone)	6285
- osoby doprowadzone do Izby Wyrzeźwień, w tym:	475	420	435
- mężczyźni	450	394	420
- kobiety	25	25	14
- nieletni	0	1	1

2. Izba Wyrzeźwień **

	01.01- 30.09.2017	01.01- 30.09.2018	01.01- 30.09.2019
osoby przyjęte ogółem w tym:	2478	2294	2279
- mężczyźni + nieletni	2160+20	1940+18	1969+20
- kobiety + nieletnie	296+2	331+5	287+3
-osoby z terenu Zabrze	2360	2178	2126
-porady w punkcie konsultacyjnym-**	1194	1178	1196

3. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

	01.01- 30.09.2017	01.01- 30.09.2018	01.01- 30.09.2019
-rodziny objęte pomocą, w których ogółem żyje osób	3497 7880	2793 6235	2741 5740
- rodziny, w których powodem przyznania pomocy był występujący problem alkoholowy, w których ogółem żyje osób-**	189 324	135 241	134 235
-rodziny, w których powodem przyznania pomocy był występujący problem narkotykowy, **	10	5	8
-osoby skierowane do MKRPA w celu podjęcia leczenia	54	42	40
-uczniowie objęci pomocą dożywiania w szkołach i świetlicach	1220	1250	1253
- porady udzielone w punkcie konsultacyjnym MOPR ds. rozwiązywania problemów alkoholowych ogółem,** w tym udzielonych:	3218	2596	1936
-mężczyznom	2447	1816	1572
-kobietom	771	780	364
- osoby objęte terapią indywidualną, w tym:	410	400	273
-mężczyźni	297	289	230
-kobiety	113	111	43
- porady udzielane współuzależnionym, w tym:	9	16	19
-mężczyznom	2	11	2
-kobietom	7	5	17
-osoby skierowane na leczenie odwykowe ogółem, w tym	8	12	28
-mężczyźni	6	10	25

-kobiety	2	2	3
----------	---	---	---

4. Zespół Interwencji Kryzysowej.

	01.01- 30.09.2017	01.01-30.09.2018	01.01- 30.09.2019
-rodziny korzystające z pomocy ZIK,	398	353	444
w tym z problemem przemocy w rodzinie-***	111	78	74
-udzielone porady łącznie ***	1716	1454	2758
-liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych	9	7	11
-liczba „Niebieskich Kart” ***	205	182	254
-ilość spotkań grup roboczych związanych z wszczęciem procedury „Niebieskiej Karty”	1405	1087	1058

5. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

	01.01- 30.09.2017	01.01- 30.09.2018	01.01- 30.09.2019
- przyjęte wnioski o leczenie odwykowe, ***	281	330	241
w tym:			
-od rodziny	85	87	55
- z Sądu Rejonowego -kuratorzy	24	17	12
- z Policji	105	193	133
- z Izby Wyrzeźwień	9	2	5
- z MOPR	28	15	12
-Miejski Zespół Interdyscyplinarny	8	3	3
- z Prokuratury	13	8	13
- innych	9	5	8
wnioski skierowane do Sądu	100	120	90
- sprawy zawieszone	159	138	105
- sprawy umorzone	5	8	3
-wnioski skierowane do biegłych	153	172	123
-			

6. Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień.**

	01.01- 30.09.2017	01.01- 30.09.2018	01.01- 30.09.2019
-Porady indywidualne***	13973 w tym 6168 porad w ramach Poradni Zdrowia Psychicznego	14239 w tym 6359 porad w ramach Poradni Zdrowia Psychicznego	14460 w tym 6192 porad w ramach Poradni Zdrowia Psychicznego
-konsultacje	608	527	594
-porady grupowe***	5492	5437	5219 w tym 568 porad w ramach Poradni Zdrowia Psychicznego
-porady prawne	119	88	97
-porady udzielone osobom nieubezpieczonym	302	396	261
-porady udzielone osobom z ubezpieczeniem unijnym	0	2	0
-pacjenci z rozpoznaniem uzależnienia od alkoholu	966	927	902
- pacjenci z rozpoznaniem uzależnienia od środków psychoaktywnych	327	283	326
- pacjenci z rozpoznaniem patologicznego hazardu	69	83	155
-osoby współuzależnione	336	366	725
-pacjenci pierwszorazowi ***	1124	1017	1009 w tym 375 osób, w ramach Poradni Zdrowia Psychicznego
-pacjenci przyjęci w Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu*** w tym:	92	79	90
- mężczyźni	58	53	64
- kobiety	34	26	26
-pacjenci przyjęci w Dziennym Oddziale Terapii	34	34	35

Uzależnienia od Środków Psychoaktywnych*** w tym: - mężczyźni - kobiety	28 6	25 9	29 6
--	---------	---------	---------

7. Nieodpłatna pomoc prawna

	2017 r.	01.01-30.09.2018	01.01-31.10.2019
-liczba porad	1581	1484	1776

W ramach działalności Ośrodka prowadzone jest:

- 1) poradnictwo i terapia indywidualna i grupowa dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- 2) poradnictwo psychiatryczno-psychologiczne oraz program terapii grupowej w ramach poradni zdrowia psychicznego,
- 3) świetlica socjoterapeutyczna dla młodzieży w wieku 12-16 lat,
- 4) szkolenie dla różnych grup zawodowych nt. problemów uzależnień, przemocy w rodzinie i inne,
- 5) poradnictwo prawne,
- 6) Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu,
- 7) Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Środków Psychoaktywnych.

W ramach działalności profilaktycznej prowadzona jest pomoc dla młodzieży eksperymentującej ze środkami odurzającymi oraz ich rodzicom.

8. Programy profilaktyczne w szczególności : *

	2017	2018	2019 dane na dzień 26.11.19
„Debata” - młodzież objęta programem profilaktycznym -ilość uczniów *	.	640	390
Korekta"-młodzież objęta programem profilaktycznym -ilość uczniów*	.	.	303
NOE - udział uczniów szkół ponadpodstawowych *	ok.650	640	719
Profilaktyka dla młodzieży prow. przez Śląskie Centrum Prof. i Psychot. -ilość uczniów -liczba programów -liczba szkół	ok. 750 . .	1012 osób 48 7	756 31 8
"Lokomotywa rodzinna"-adresatem projektu były rodziny zamieszkałe na terenie Biskupic: -ilość osób	30	38	37
„Punkt konsultacyjny Pomarańczowa Linia” -liczba dyżurów	.	.	34
Powiatowa Młodzieżowa Szkoła Liderów Profilaktyki - udział uczniów *	16	16	16
Kampania „Zachowaj trzeźwy umysł” - udział nauczycieli i koordynatorów - udział uczniów * - udział rodziców	230 9472 2098	217 9348 2354	194 9251 1669
Program profilaktyczny "Archipelag Skarbów" -uczniowie* -nauczyciele -rodzice	.	200 60 ok. 60	280 50 10
Dyskoteka profilaktyczna "Potrafimy się bawić bez używek" -liczba uczestników/dzieci i młodzieży* Kampania profilaktyczna "Wkraczasz w dorosłość-Wybieraj!" -liczba uczestników: dzieci/młodzieży	.	ok. 350 1 dyskoteka prof.	.

Miejski Konkurs Profilaktyczny "żyj bez używek-bądź zdrowy" -liczba uczestników, dzieci i młodzieży	.	12	18
Kampania Profilaktyczna "Łańcuch czystych Serc" -liczba dzieci i młodzieży*	ok.250	ok.450	ok. 500
„Aktywna Młodzież -liczba dzieci i młodzieży* -liczba liderów profilaktyki	ok.1200 59	ok. 2200 49	ok.1500 47
Projekt edukacyjno-profilaktyczny: Jak żyć bezpiecznie i zdrowo we współczesnym świecie? „Kicaj zdrowo” -liczba dzieci *+liczba koordynatorów	4623 14 koordynato- rów, relaizacja programu w klasach I- III zabrzańskich szkół podstawo	3761 32 koordynato- rów, relaizacja programu w klasach I-III zabrzańskich szkół podstawow	2944 32 koordynato- rów, relaizacja programu w klasach I-III zabrzańskich szkół podstawow
Grupa socjoterapeutyczna "Promyk"-liczba dzieci*	15	32	15
Program socjoterapeutyczny dla dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym "RAZEM" -liczba dzieci	.	.	10
Konferencja Wolność od.....wolność do.....Drogi i rozdroża pokonywania własnych słabości -liczba uczestników	ok.200	ok 200	ok 240
triathlon profilaktyczny -liczba szkół -liczba uczestników	.	10 ok.400	11 ok.1500

1)W 2016 r. Miasto Zabrze zleciło badanie „Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną na terenie Zabrza” zgodnie z metodologią i standardami projektu ESPAD. W badaniu, uczestniczyła młodzież szkolna z dwóch grup wiekowych: uczniowie klas trzecich szkół gimnazjalnych oraz uczniowie klas drugich szkół ponadgimnazjalnych tj. liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, zasadniczych szkół zawodowych i techników. Dzięki objęciu badaniem wymienionych dwóch grup wiekowych możemy zaobserwować zmiany w zachowaniach i postawach nastolatków w dwóch różnych momentach procesu dojrzewania. Próba badawcza: 682 uczniów klas trzecich klas gimnazjów, 724 uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych (łącznie 70 klas) Suma liczby badanych osób:1406.

2017 r.

2)W 2017 r. w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Miastem Zabrze a Policją, przekazano środki finansowe w wysokości 36 000 zł, z przeznaczeniem na zakup jednego zestawu urządzenia stacjonarno-mobilnego (typu Alcotest 9510 IR), 6 zestawów urządzeń stacjonarno-przenośnych (typu Alcotest 5820) do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu uczestników ruchu na terenie Zabrza oraz 7 zestawów DrugCheck 3000 na pokrycie wydatków związanych z zakupem urządzenia do mierzenia zawartości narkotyków w ślinie z przeznaczeniem dla Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu na 2017 r.

3)W 2017 r. Miasto Zabrze zleciło realizację badania ilościowego dot. zjawiska picia alkoholu, używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych wśród studentów na terenie Zabrza, na próbie badawczej co najmniej 1000 osób.

4)W ramach działalności profilaktycznej prowadzone są programy terapii grupowej dla uzależnionych w Zakładzie Karnym, ilość objętych w 2018 roku (stan na koniec listopada 2018 r.) wynosi:ok. 70 osób, ilość objętych programem (stan na koniec listopada 2019 r.): 292 osoby.

9. Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i leczniczej na terenie miasta to - * :

- 1)Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2)SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
- 3)Zespół Konsultantów przy MOPR,
- 4)Pracowniczy Punkt Konsultacyjny,
- 5)Zespół Interwencji Kryzysowej przy MOPR,
- 6)Miejski Zespół Interdyscyplinarny,

- 7)Punkt Konsultacyjny w Izbie Wytrzeźwień,
- 8)Punkt Pomarańczowej Linii przy Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- 9)Zespół Interwencyjno – Konsultacyjny Programu „Lepiej razem niż osobno”,
- 10)Zabrzeńskie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Nowe Życie” z dzielnicowymi punktami Klubu w Mikulczycach, Rokitnicy, Kończycach i Zaborzu,
- 11)Stowarzyszenie Klub Abstynentów "Nowe Życie"
- 12)Stowarzyszenie „Żyj i daj żyć” na rzecz adaptacji osób uzależnionych i ich rodzin do społeczeństwa z dzielnicowym punktem w Biskupicach,
- 13)Spółdzielnia Socjalna "Skuteczni",
- 14)Fundacja "Pomost",
- 15)Grupy samopomocowe dla osób uzależnionych (w ilości 11),
- 16)Grupy samopomocowe rodzinne dla osób współuzależnionych (w ilości 4),
- 17)Grupa samopomocowa dla dorosłych dzieci alkoholików,
- 18)Grupy samopomocowe w Zakładzie Karnym,
- 19)Świetlice socjoterapeutyczne:
 - a) 5 przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie dla ok. 130 dzieci,
 - b) 1 przy SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
- 20)Placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego (świetlice) dla ok. 290 dzieci:
 - a) Zgromadzenie Karmelitanek Misjonarek,
 - b) Stowarzyszenie "Kontakt",
 - c) Stowarzyszenie "Nasza Szkoła-Nasz Dom",
 - d) Fundacja Górnika Zabrze-Ośrodek Kibice Razem,
 - e) Stowarzyszenie „Wielka Flota Zjednoczonych Sił",
 - f) Zabrzeńskie Towarzystwo Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski,
 - g) Zabrzeńskie Stowarzyszenie na Rzecz Profilaktyki i Pomocy Rodzinie „Droga”,
 - h) Parafia Ewangelicko-Augsburska,
 - i) Stowarzyszenie Integracyjne "Aiuto",
 - j) Stowarzyszenie "Salos Splot-Sport",
 - k) Fundacja Rozwoju Edukacji i Pomocy Społecznej,
 - l) Fundacja "Betlehem Dom Chleba",
 - ł) Caritas Parafii Św. Wojciecha,
- 21)Pozostałe podmioty w szczególności:
 - a) Polski Związek Głuchych,
 - b) PTTK Oddział Zabrze,
 - c) Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Katowickiej,
 - d) Caritas Diecezji Gliwickiej,
 - e) Fundacja „Andrzej”,
 - f) Uczniowski Klub Sportowy „Trampkarz”,
 - g) Obywatelski Ruch Bezrobotnych,

- h) Chrześcijańska Służba Charytatywna Filia w Zabrzu,
- i) Stowarzyszenie „Wielka Flota Zjednoczonych Sił”,
- j) Fundacja "Dobrzy Ludzie Dzieciom",
- k) Fundacja Twój Everest,
- l) Fundacja Górnika Zabrze-Ośrodek Kibice Razem,
- m) Domy Pomocy Społecznej w tym Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle, psychicznie chorych, (5 na terenie Zabrze),
- n) Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Zabrzeńskie,
- o) Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Kluczach

22)W zorganizowanym wypoczynku letnim dla dzieci wzięło udział: w roku 2015 - 629 dzieci, w roku 2016 - 629 dzieci, w roku 2017 -663 dzieci, w roku 2018 -707 dzieci, w roku 2019 - 753.

§ 2. CELE

Integralną częścią strategii rozwiązywania problemów społecznych jest corocznie uchwalany Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, finansowany ze środków własnych, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Program na 2020 rok uwzględnia wypracowane i sprawdzone metody rozwiązywania problemów uzależnień, zapewnia dostępność do systemu leczenia osobom uzależnionym i pomoc osobom współuzależnionym. W działaniach profilaktycznych uwzględniono również uzależnienia behawioralne (tzn. uzależnienia od czynności). Wskazano alternatywne formy spędzania wolnego czasu i propozycje metod kształtujących umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi, w efekcie mogącymi prowadzić do uzależnienia. Program wykorzystuje zbudowane w mieście zasoby instytucjonalne oraz wypracowane i sprawdzone metody rozwiązywania problemów społecznych.

1. Wsparcie programów profilaktycznych i działań społeczności lokalnych na rzecz zapobiegania używania alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych przez mieszkańców Zabrze:

1)Mierniki (w treści programu oznaczone jako *):

- a) liczba programów profilaktycznych i imprez bezalkoholowych,
- b) liczba klubów, stowarzyszeń promujących zdrowy tryb życia,
- c) liczba dzieci i młodzieży/uczniowie biorący udział w programach profilaktycznych,

2. Zmniejszenie natężenia problemów już istniejących poprzez: wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym lub narkotykowym, ograniczenie dostępności substancji psychoaktywnych, poprawa bezpieczeństwa poprzez zwiększenie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1)Mierniki (w treści programu oznaczone jako **):

- a) liczba osób zgłaszających się do OPIŁU,
- b) liczba rodzin (osób) z problemem alkoholowym objętych pomocą MOPR,
- c) liczba rodzin z problemem narkotykowym objętych pomocą MOPR,
- d) liczba osób korzystających z punktów konsultacyjnych MOPR i Izby Wytrzeźwień,
- e) liczba kontroli/interwencji prowadzonych przez Straż Miejską,
- f) liczba interwencji Policji,
- g) liczba ujawnionych przypadków prowadzenia pojazdów mechanicznych przez osoby nietrzeźwe.

3. Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie terapii, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej poprzez rozwój specjalistycznych placówek realizujących programy profilaktyczno-terapeutyczne oraz programów dla osób uzależnionych i współuzależnionych poprzez: objęcie leczeniem i rehabilitacją coraz większej grupy osób uzależnionych, poszerzenie sieci placówek terapeutycznych oraz oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin, rozwój pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy w rodzinie, wspieranie zatrudnienia socjalnego.

1) Mierniki (w treści programu oznaczone jako ***):

- a) liczba pacjentów pierwszorazowych w OPiLU,
- b) liczba udzielonych porad indywidualnych w OPiLU,
- c) liczba porad grupowych w OPiLU,
- d) liczba przyjęć w Oddziale Terapii Uzależnień,
- e) liczba przyjętych wniosków MKRPA,
- f) liczba porad w ZIK,
- g) liczba interwencji Policji w związku z przemocą domową,
- h) liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”.

§ 3. ZADANIA

Zgodnie z intencją ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, Rada Miasta przyjmuje następujące zadania w realizacji programu:

1. Zadania w zakresie działalności profilaktycznej:

- 1) finansowanie i prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców oraz nauczycieli i pedagogów w szkołach, świetlicach, placówkach oświatowych i ochrony zdrowia na terenie Zabrze – np. NOE, Debata, Korekta, "Cukierki", "Smak życia" Lepiej Razem niż Osobno, ogólnopolskich kampanii medialno-profilaktycznych m.in. Powstrzymaj pijanego kierowcę, Zachowaj trzeźwy umysł, Wyhamuj w porę, Cięża bez alkoholu, prowadzenie programu „Pomarańczowa Linia”, innych kampanii i akcji trzeźwościowych,
- 2) szkolenie różnych grup zawodowych stykających się w swoim środowisku z problemami uzależnień, zwłaszcza:
 - a) członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - b) nauczycieli i pedagogów,
 - c) kuratorów sądowych,
 - d) policjantów,
 - e) funkcjonariuszy Straży Miejskiej,
 - f) pracowników pomocy społecznej,
 - g) pracowników podstawowej opieki zdrowotnej (w szczególności lekarzy rodzinnych, pielęgniarek),
 - h) pracowników placówek profilaktyczno-terapeutycznych (m.in. terapeutów uzależnień, konsultantów MOPR i ZIK),
 - i) pracodawców,
 - j) pracowników Izby Wyrzeźwień,
 - k) sprzedawców napojów alkoholowych i właścicieli, menadżerów punktów sprzedaży alkoholu,
- 3) organizowanie i finansowanie badań dot. m.in. zjawiska sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim w sklepach i lokalach gastronomicznych na terenie miasta Zabrze, przeprowadzanie sondaży, ekspertyz, badań pozwalających diagnozować używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną z terenu Zabrze, prowadzenie badań pozwalających ocenić realizację programów profilaktycznych,
- 4) realizacja programu wczesnego rozpoznawania problemu alkoholowego i narkotykowego wśród dzieci

- i młodzieży,
- 5)opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym poprzez prowadzenie i finansowanie placówek wsparcia dziennego oraz Ośrodków Kuratorskich,
 - 6)prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
 - 7)organizowanie i finansowanie programów profilaktycznych w Schronisku im. św. Brata Alberta,
 - 8)finansowanie programów profilaktyczno – rehabilitacyjnych prowadzonych przez stowarzyszenia trzeźwościowe,
 - 9)rozpowszechnianie w lokalnych środkach masowego przekazu informacji dotyczących profilaktyki i leczenia uzależnień,
 - 10)organizowanie imprez bezalkoholowych i antynarkotykowych (sportowych, uroczystości) dla dzieci, młodzieży i dorosłych m.in.:
 - a) Dzień Trzeźwości,
 - b) sierpień 2020 – miesiącem trzeźwości,
 - c) wrzesień 2020 – miesiącem z FAS,
 - d) "Łańcuch Czystych Serc",
 - e) festyny rodzinne – bezalkoholowe,
 - f) konferencje, debaty profilaktyczne,
 - g) dyskoteki, koncerty i zabawy bez substancji psychoaktywnych,
 - h) zloty i rajdy trzeźwości,
 - i) zabrzańskie dni profilaktyki,
 - 11)prowadzenie pedagogiki i profilaktyki ulicznej (streetworkerzy),
 - 12)organizowanie seminariów, kongresów, debat i pikników na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień (m.in. alkoholowych, narkotykowych),
 - 13)udział w lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich akcjach i kampaniach trzeźwościowych i antynarkotykowych,
 - 14)kontrola przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na podstawie upoważnienia organu zezwalającego, przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (np. informacje o szkodliwości alkoholu, zakazie sprzedaży nieletnim i nietrzeźwym),
 - 15)organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocy w rodzinie i innych uzależnień,
 - 16)finansowanie zakupu publikacji i czasopism związanych z problematyką uzależnień, m.in. dla bibliotek i czytelní,
 - 17)działalność profilaktyczna Wczesnej Interwencji dla dzieci z podejrzeniem FAS – Płodowym Zespołem Alkoholowym oraz dla ich rodziców i opiekunów,
 - 18)organizacja i propagowanie poradnictwa obywatelskiego, zawodowego i psychologicznego, zwłaszcza dla osób z grup zagrożonych marginalizacją,
 - 19)realizacja programów profilaktyczno-zdrowotnych wynikających z ustawy o zdrowiu publicznym oraz z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
 - 20)realizacja zadań wynikających z "Lokalnego programu działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027",
 - 21)realizacja celów operacyjnych określonych w Narodowym Programie Zdrowia,

22)występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Zadania zgodne z drugim celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020
pn.: "Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi", w ramach:

- 1)Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2)Krajowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Zadania w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach:

- 1)realizacja programów profilaktycznych w szkołach nauki jazdy, m.in.dla kierowców zawodowych,
- 2)współpraca z instytucjami, które w zakresie swoich działań związane są z ruchem drogowym, w szczególności z Policją,
- 3)finansowanie zakupu urządzeń do mierzenia stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu, oraz urządzeń do mierzenia zawartości narkotyków w ślinie.

4. Zadania w zakresie zmniejszenia natężenia problemów już istniejących:

- 1)wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie prowadzenia i organizowania placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
- 2)współpraca członków Komisji z kuratorami sądowymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu,
- 3)prowadzenie dyżurów telefonicznych oraz telefonicznych konsultacji specjalistycznych,
- 4)funkcjonowanie Zespołu Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 5)udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, doskonalenie metod pracy interwencyjnej w rodzinie w sytuacji przemocy w rodzinie, w której występuje także problem alkoholowy, w ramach procedury "Niebieskiej Karty",
- 6)zwiększenie dostępności i podniesienie jakości oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 7)doskonalenie i upowszechnianie standartów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 8)działalność profilaktyczna prowadzona w Izbie Wyrzeźwień,
- 9)wspieranie i pomoc w realizacji programów terapeutyczno – rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- 10)wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii,
- 11)wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich w zakresie profilaktyki i pracy z grupami ryzyka, rehabilitacja osób uzależnionych i ich rodzin, służące rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- 12)kontrola realizacji zezwoleń na sprzedaż alkoholu,
- 13)opiniowanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu pod względem zgodności usytuowania i ilości punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miasta,
- 14)działania profilaktyczne w jednostkach pomocy społecznej w tym zakupy urządzeń do mierzenia stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu.

5. Zadania w zakresie leczenia, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej :

- 1)informowanie o możliwościach leczenia odwykowego i jego skuteczności oraz zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i używania substancji psychoaktywnych,
- 2)motywowanie osób uzależnionych do leczenia i kierowanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,

- 3)zlecenie i przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na potrzeby Zespołu Orzekającego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4)zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków poprzez finansowanie programu zdrowotnego "Program zwiększenia dostępności i jakości oddziaływań profilaktyczno-terapeutycznych dla osób z problemem uzależnienia ich rodzin oraz promocja zdrowego stylu życia dla mieszkańców z terenu miasta Zabrze",
- 5)prowadzenie działalności SPZOO Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
- 6)wspieranie działalności Klubu Abstynentów z dzielnicowymi punktami,
- 7)funkcjonowanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz koordynatora ds. profilaktyki i leczenia uzależnień,
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej, klubu integracji społecznej, wspieranie spółdzielni socjalnej.

6. Zadania na rzecz ograniczenia populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie:

- 1)wdrażanie do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznawania i interwencji (WRKI) wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie,
- 2)finansowanie szkoleń dla personelu medycznego w obszarze WRKI, w szczególności dla lekarzy i pielęgniarek podstawowej opieki zdrowotnej,
- 3)finansowanie zakupu materiałów edukacyjnych dla personelu medycznego i pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie WRKI.

§ 4. REALIZACJA PROGRAMU

1. Podmioty zaangażowane w realizację niniejszego Programu na terenie Miasta Zabrze:

- 1)SPZOO Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
- 2)SPZOO Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży,
- 3)Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- 4)Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
- 5)Zabrzeńskie Centrum Świadczeń Rodzinnych,
- 6)stowarzyszenia trzeźwościowe,
- 7)Policja,
- 8)Straż Miejska,
- 9)Sąd Rejonowy,
- 10)Izba Wytrzeźwień,
- 11)prasa, radio, telewizja, m.in. Zabrzeński Informator Samorządowy, Głos Zabrze i Rudy Śląskiej, Nowiny Zabrzeńskie, Radio Silesia, Dziennik Zachodni,
- 12)niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
- 13)placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- 14)stacjonarne ośrodki leczenia odwykowego,
- 15)Politechnika Śląska
- 16)szkoły i placówki oświaty,
- 17)Zakład Karny,
- 18)Miejska Biblioteka Publiczna,

19)organizacje pozarządowe, Kościół Katolicki, inne kościoły i związki wyznaniowe realizujące gminny program profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,

20)inne instytucje zajmujące się problematyką uzależnień.

2. Program jest realizowany przez:

1)Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Zabrzu,

2)Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

3)jednostki miejskie: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu, Izba Wyrzeźwień w Zabrzu,

4)wydziały i jednostki miejskie, będące dysponentami środków na realizację powierzonych zadań,

5)organizacje pozarządowe,

6) inne podmioty działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

3. Na wszystkich etapach realizacji programu z powyższymi jednostkami współpracują koordynator ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana zarządzeniem Prezydenta Miasta Zabrze.

4. Za udział w każdym posiedzeniu plenarnym i zespołach problemowych ujętych w Regulaminie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, potwierdzonych listą obecności, przysługuje wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2018.2177 t.j. z późn.zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020, które wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2020 r.

5. Plan wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok wynosi 3 200 000 zł i jest ujęty w planie budżetowym Uchwały Budżetowej Miasta Zabrze na 2020 r.

6. Objasnienia skrótów użytych w treści programu:

MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

MOPR – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,

OPiLU – Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,

ZIK – Zespół Interwencji Kryzysowej,

SPZOZ - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,

FAS - alkoholowy zespół płodowy (ang. fetal alcohol syndrome),

WRKI- wczesne rozpoznanie, krótka interwencja.